

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets Hijkerweg 7, Hooghalen

projectnummer: 602.40.50.00.00.00

Onderwerp: Beknopte natuurtoets Hijkerweg 7

Datum: 16-03-2020

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is voornemens om vier stallen aan de Hijkerweg 7 in Hooghalen te slopen om vervolgens twee nieuwe woningen te bouwen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 9 maart 2020 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: half bewolkt, circa 10°C, droog en een zwakke wind.

PLANGEBIED

Het plangebied betreft een perceel met een boerderij met woonhuis, een los woonhuis en vijf aparte stallen (zie figuur 1). Het gebied ligt ten zuidwesten van Hooghalen en wordt in het noordwesten begrensd door de Hijkerweg. Verder grenst het plangebied aan de overige zijdes aan percelen akkerland.

In het noordwesten van het plangebied staat een boerderij met woning en stal. Deze boerderij is opgetrokken uit baksteen en heeft een dak bekleed met een pannendak. Aan de noordoostzijde van het plangebied staat een woning met garage. Deze is opgetrokken uit baksteen en heeft eveneens een pannendak. Ten zuiden van deze bebouwing staat een aantal schuren. Deze schuren worden momenteel gebruikt voor opslag van caravans, campers en auto's. Schuur 1 (zie figuur 1) is opgetrokken uit damwandplaten. Schuur 2 en 3 zijn opgetrokken uit baksteen en zijn bekleed met een golfplaten dak. Schuur 4 en 5 zijn opgetrokken uit damwandplaten en een golfplaten dak. De daken van schuur 1, 3, 4 en 5 bevatten geen isolatieruimte of -materiaal. Isolatieruimte of -materiaal is wel aanwezig in het dak van schuur 2. De openingen onder de golfplaten daken van schuur 1, 2 en 3 zijn dichtge-

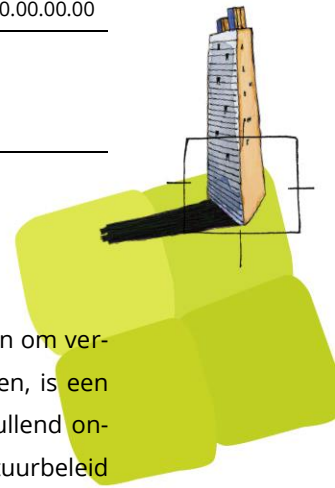
¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

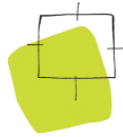
BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Vaart NZ 50, 9401 GN Assen T 0592 316 206

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

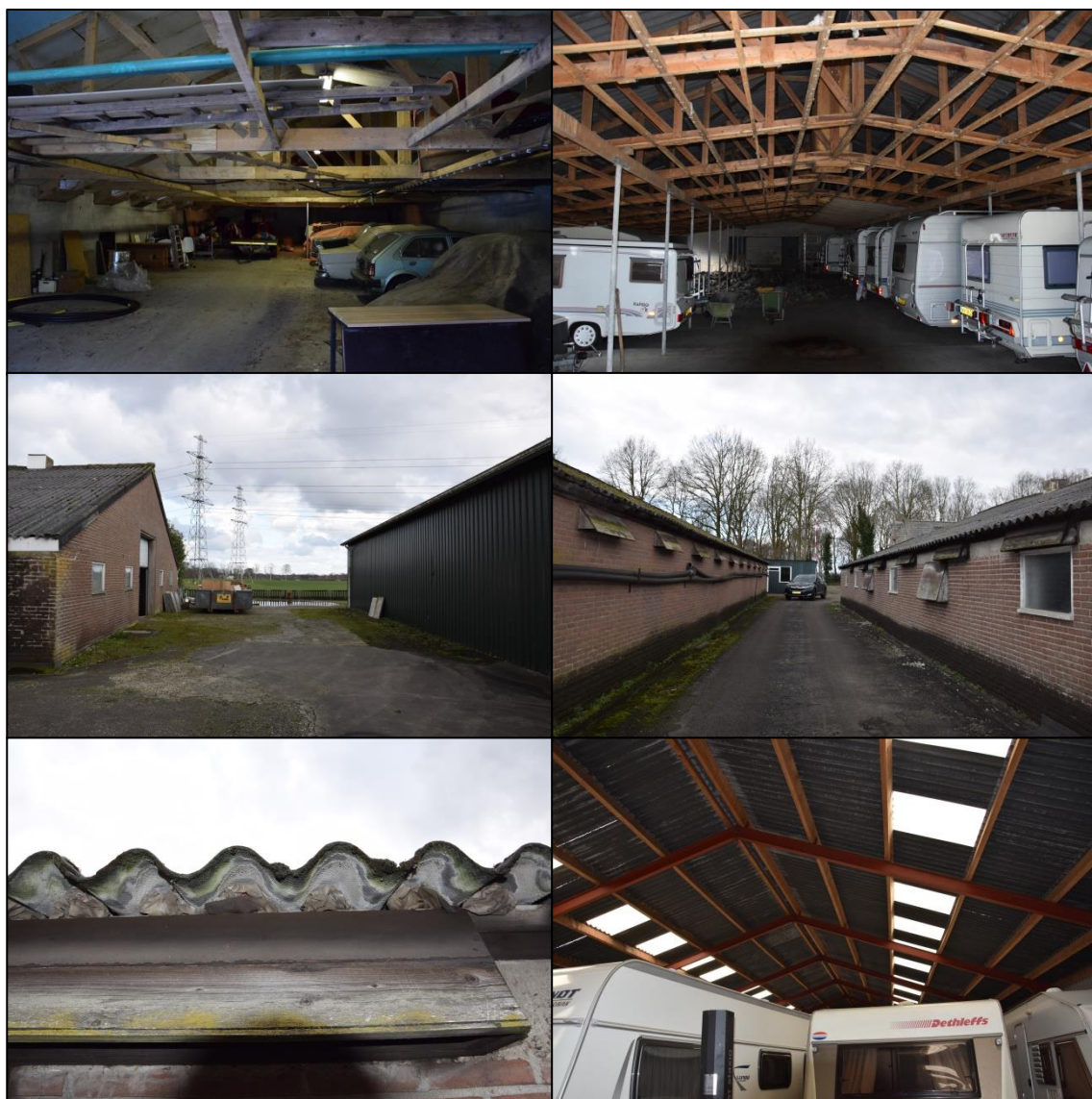

maakt. Rondom de bebouwing is verharding aanwezig. Aan de oostzijde van het plangebied staan een aantal grote coniferen en aan de westzijde een aantal zomereiken en berken. Permanent oppervlaktewater is in het plangebied niet aanwezig.

De ontwikkelingen bestaan uit de sloop van de vijf schuren. Aan de oostzijde van het plangebied worden vervolgens twee nieuwe woningen gerealiseerd. Langs de oost- en westzijde zullen nieuwe houtsingels worden gerealiseerd. De huidige boerderij met woonhuis en het woonhuis aan de noordoostzijde van het plangebied blijven behouden.

Figuur 1. Topografische kaart met de locatie van het plangebied (rood). De te slopen schuren in de blauwe contour. (Bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Foto's 1 t/m 6. Impressie van de te slopen schuren op 9 maart 2020. Linksboven de binnenzijde van schuur 2. Rechtsboven de binnenzijde van schuur 3. Links midden het aanzicht op de zuidzijde van schuur 3 en de noordzijde van schuur 5 (zicht op het zuidoosten). Rechts midden het zicht op de zijkanten van schuur 2 en 3 (zicht op het noorden). Linksonder de gedichte openingen onder de golfplaten daken van schuur 2 en 3. Rechtsonder de binnenzijde van schuur 5.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);

- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) (© NDFF 09-03-2020 08:41:34) blijkt dat uit de omgeving het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat om vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, amfibieën, reptielen, ongewervelden en planten.

De vegetatie in het plangebied bestaat voornamelijk uit een aantal algemene gras- en kruidensoorten. De waargenomen soorten zijn onder meer paarse dovenetel, paardenbloem, akkerdistel en kleine veldkers. Verder zijn aan de westzijde van het plangebied een aantal berken en zomereiken aanwezig. Aan de oostzijde van het plangebied staat een rij hoge coniferen. De waargenomen soorten duiden op een voedselrijke bodem. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen in het plangebied. Deze zijn gezien de terreingesteldheid en de voedselrijkdom ook niet te verwachten.

Er is een aantal vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten bekend uit de directe omgeving van het plangebied, zoals huismus, gierzwaluw en kerkuil (NDFF). De openingen onder de golfplaten daken van schuur 2 en 3 die voor huismus toegang kunnen bieden tot de binnenzijde van deze bebouwing zijn dichtgemaakt. Verder zijn openingen onder de golfplaten daken van schuur 4 en 5 aanwezig. Achter deze openingen zijn echter geen besloten ruimtes aanwezig die mogelijkheid bieden voor huismus of gierzwaluw om een nest te bouwen. Openingen die toegang bieden naar de binnenzijden van de schuren die geschikt zijn voor kerkuil zijn niet aanwezig. Verder zijn ook geen braakballen of uitwerpselen van deze soort waargenomen in de te slopen schuren.

In de bebouwing zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen. Wel is een nest van boerenzwaluw waargenomen in schuur 4. Verder zijn in de bomen en struiken rondom de schuren algemeen voorkomende broedvogels broedend te verwachten, zoals heggenmus en merel. De nesten van deze algemene soorten zijn alleen tijdens het broedseizoen beschermd.

Het plangebied maakt mogelijk deel uit van foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus. Het plangebied vormt echter geen hoogwaardig foerageergebied doordat

---

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

weinig vegetatie aanwezig is en in de schuren geen agrarische activiteiten meer plaatsvinden. In de directe omgeving is veel alternatief en mogelijk hoogwaardiger foerageergebied aanwezig.

Bomen met geschikte holtes of scheuren die kunnen leiden naar verblijfplaatsen voor vleermuizen zijn niet aanwezig in het plangebied. Daarnaast is de bebouwing onderzocht op openingen die kunnen leiden naar verblijfplaatsen van vleermuizen. Dergelijke geschikte openingen zijn niet in de schuren aanwezig.

Het plangebied kan mogelijk wel onderdeel vormen van het foerageergebied van vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Het plangebied vormt geen onderdeel van een belangrijke vliegroute van vleermuizen door het ontbreken van aaneensluitende rijen opgaande beplanting of brede doorgaande watergangen.

Het plangebied is geschikt voor diverse grondgebonden zoogdiersoorten zoals bosmuis en huisspitsmuis (NDFF). Voor de te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Drenthe een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van een aantal niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten, zoals boomarter, das, eekhoorn, grote bosmuis, bever, otter, steenarter, wild zwijn en wolf (NDFF). Gezien de terreingesteldheid worden deze soorten niet verwacht in het plangebied. In het plangebied zijn geen bomen aanwezig met geschikte holtes voor boomarter of nesten van eekhoorn. Burchten en sporen (zoals wissels of uitwerpselen) van das zijn niet waargenomen in het plangebied. Enkele uitwerpselen van steenarter zijn waargenomen in schuur 5. In deze en de andere schuren zijn echter geen latrines aangetroffen of verblijfplaatsen van deze soort aanwezig of te verwachten door het ontbreken van afgesloten ruimtes in de schuren. Geschikt leefgebied voor grote bosmuis, otter, bever, wild zwijn en wolf is in de te slopen bebouwing en op het erf niet aanwezig.

De beschermde amfibieënsoorten bruine kikker en bastaardkikker zijn bekend uit de omgeving van het plangebied (NDFF). Het plangebied biedt hooguit geschikt landbiotoop voor deze soorten, door het ontbreken van voortplantingswater. Daarnaast geldt voor deze soorten in de provincie Drenthe een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. De niet-vrijgestelde amfibieënsoorten heikikker, poelkikker, rugstreeppad en alpenwatersalamander zijn bekend uit de directe omgeving van het plangebied (NDFF). Geschikt biotoop voor deze soorten is niet aanwezig in het plangebied door het ontbreken van voortplantingswater en potentieel landbiotoop. Deze soorten komen naar verwachting voornamelijk voor rondom de wateren in natuurgebieden in de omgeving van het plangebied.

Waarnemingen van beschermde reptielensoorten als levendbarende hagedis, hazelworm, adder, gladde slang en zandhagedis zijn bekend vanuit de directe omgeving van het plangebied (NDFF). Ge-

zien de terreingesteldheid en het ontbreken van geschikt biotoop op het vrijwel volledig verharde terrein worden deze soorten niet verwacht in het plangebied.

Daarnaast zijn waarnemingen vanuit de omgeving van het plangebied bekend van een aantal beschermde soorten ongewervelden, waaronder grote weerschijnvlinder, kommavvlinder, veenhooibeestje, gevlekte glanslibel, noordse winterjuffer en gevlekte witsnuitlibel (NDFF). Deze zijn niet in het plangebied te verwachten vanwege het ontbreken van geschikt biotoop.

Waarnemingen van beschermde vissoorten zijn vanuit de directe omgeving van het plangebied niet bekend (NDFF). Deze zijn ook niet in het plangebied te verwachten vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater.

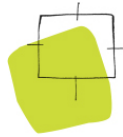
TOETSING

Als gevolg van de plannen gaan geen vleermuisverblijfplaatsen of jaarrond beschermde nesten verloren. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nesten kunnen als gevolg van de plannen dus worden uitgesloten.

Het plangebied zal naar verwachting veranderen, maar niet volledig ongeschikt worden als foeragegebied voor de te verwachten vleermuissoorten die in het plangebied foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foeragegebied aanwezig. Negatieve effecten op het foeragegebied van vleermuizen, ten gevolge van de werkzaamheden, treden niet op.

Bij uitvoering van het plan wordt het plangebied mogelijk minder geschikt als foeragegebied voor vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen, zoals huismus. Het plangebied vormt echter geen hoogwaardig foeragegebied van deze soort en bovendien is op erven in de directe omgeving in ruime mate alternatief foeragegebied voor deze soort aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foeragegebied treden dan ook niet op.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Drenthe. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN - voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Drenthe uitgewerkt in de Omgevingsvisie Drenthe en de bijbehorende Provinciale Omgevingsverordening Drenthe. Het NNN in Drenthe kent geen externe werking.

INVENTARISATIE

In het kader van de Wnb beschermde gebieden liggen op relatief kleine afstand van het plangebied. Het meest nabij gelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied 'Drentsche Aa-gebied' dat op circa 4 kilometer ten noordoosten van het plangebied ligt. Het meest nabijgelegen in het kader van het NNN beschermd gebied ligt op een afstand van circa 300 meter ten westen van het plangebied (zie figuur 2).

Figuur 2. Beschermd gebied rondom het plangebied (rood). Lichtgroen: NNN (bron kaartondergrond: ruimtelijkeplannen.nl).

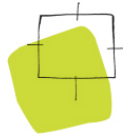
TOETSING

Gezien de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Drentsche Aa' kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten. Op basis van de inrichting van het tussenliggende gebied met bebouwing, wegen en de aard van de ontwikkeling, zijn potentiële effecten op het Natura 2000-gebied als gevolg van bovengenoemde verstoringen op voorhand uit te sluiten.

Over deze afstand kan echter in potentie wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening te worden gemaakt waaruit blijkt of tijdens de aanleg- en gebruiksfase al dan niet sprake is van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden.

Gezien de afstand tot de beschermde gebieden en de aard van het plan zijn geen negatieve effecten te verwachten op het NNN. De ontwikkeling is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde beknopte natuurtoets (d.d. 9 maart 2020) is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkelingen een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan. Een ontheffing van de Wnb voor beschermde soorten is niet nodig.

In verband met de soortbescherming van de Wnb is het nodig om bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels.

Op basis van de stikstofberekening kan worden bepaald of een vergunning van de Wnb nodig is voor uitvoering van het plan. Een nadere analyse van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de provinciale ruimtelijke verordening.